

બેચલર ઓફ એજ્યુકેશન (બી.એડ. / હિન્દી બી.એડ.) : સત્ર - 2

વસંત પંચમીસત્ર, સત્રાંત પરીક્ષા : મે-2025

BED203 : નઈતાલીમ અને રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ

HBED203 : નई तालीम और राष्ट्रीय शिक्षा नीति

તા. : - 03-05-2025

સમય : 2-30 થી 5-00

વાર :- શનિવાર

કુલગુણ : 60

અધ્યયન નીપજ

1. નઈ તાલીમનો અર્થ અને સંકલ્પના સમજાવે.
एनएआई प्रशिक्षण का अर्थ और अवधारणा समझाए।
2. નઈ તાલીમનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ જાણે.
नाई प्रशिक्षण की उत्पत्ति और विकास को जानें।
3. નઈ તાલીમ અંગે ગાંધીજીનું દર્શન સમજે.
अनौपचारिक शिक्षा पर गांधीजी के दर्शन को समझें।
4. ગુજરાતમાં કાર્યરત નઈ તાલીમ આપતી વિવિધ પ્રકારની સંસ્થાઓની સમજ મેળવે.
गुजरात में संचालित विभिन्न प्रकार के प्रशिक्षण संस्थानों की समझ हासिल करें।
5. નઈ તાલીમના મેળવેલ જ્ઞાનનો જીવનવ્યવહારમાં ઉપયોગ કરે.
प्रशिक्षण से प्राप्त ज्ञान का वास्तविक जीवन में उपयोग करें।
6. ઉચ્ચ પ્રાથમિક- માધ્યમિક- ઉચ્ચ શિક્ષણ- પ્રશિક્ષણ સ્તરે રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિનો દૃષ્ટિકોણ સમજે.
उच्च प्राथमिक-माध्यमिक-उच्च शिक्षा-प्रशिक्षण स्तर पर राष्ट्रीय शिक्षा नीति के परिप्रेक्ष्य को समझें।
7. નઈ તાલીમ અને રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિનાં તત્ત્વોનો સંબંધ તારવે
व्यावसायिक प्रशिक्षण और राष्ट्रीय शिक्षा नीति के तत्वों के बीच संबंध बताएं।

પ્રશ્ન-1. નીચેનામાંથી કોઈ પણ પાંચ પ્રશ્નના જવાબ લખો.

(20)

निम्नलिखित में से किन्हीं पाँच प्रश्नों के उत्तर लिखिए।

1. નઈતાલીમની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.
नाई तालिम की अवधारणा को स्पष्ट करें।
2. વર્ધા પરિષદના મુખ્ય ઠરાવો જણાવો.
वर्धा परिषद के मुख्य प्रस्ताव बताइए।
3. નાનાભાઈ ભટ્ટની શૈક્ષણિક ફિલસૂફી ટૂંકમાં જણાવો.
नानाभाई भट्ट का शिक्षा दर्शन संक्षेप में लिखिए।
4. રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિમાં રજૂ થયેલી પૂર્વ પ્રાથમિક શિક્ષણ વિષયક વિચારણા લખો.
राष्ट्रीय शिक्षा नीति में पूर्व-प्राथमिक शिक्षा के संबंध में प्रस्तुत विचार लिखिए।
5. દક્ષિણ આફ્રિકામાં ગાંધીજીએ ઘરમાં કરેલા કેળવણીના પ્રયોગો જણાવો.
दक्षिण अफ्रीका में घर पर गांधीजी द्वारा किए गए शैक्षिक प्रयोगों का वर्णन करें।
6. વર્ધા મુકામે રજૂ થયેલાં ગાંધીજીના વ્યાખ્યાનમાંનાં મહત્ત્વના વિચારો લખો.
वर्धा में दिए गए गांधीजी के व्याख्यान के महत्वपूर्ण विचार लिखिए।
7. ગાંધીજીની શિક્ષા વિચારોનું વર્ણન કરો.
गांधी जी के शिक्षा विचारों का वर्णन करें।

પ્રશ્ન 2. નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

(20)

निम्नलिखित में से किन्हीं दो प्रश्नों के उत्तर लिखिए।

1. આકીર હુસેન સમિતિની મુખ્ય ભલામણો રજૂ કરો
जाकिर हुसैन समिति की मुख्य सिफारिशें प्रस्तुत करें
2. જુગતરામ દવેના શિક્ષણ વિષયક વિચારો વર્ણવો.
जुगतराम दवे के शैक्षिक विचारों का वर्णन करें।
3. રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિમાં માધ્યમિક શિક્ષણ માટે કરવામાં આવેલી વિચારણા આલેખો
राष्ट्रीय शिक्षा नीति में माध्यमिक शिक्षा के लिए किए गए विचारों को रेखांकित करें।

પ્રશ્ન 3. નીચેનામાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

(15)

निम्नलिखित में से किन्हीं तीन प्रश्नों के उत्तर लिखिए।

1. નઈ તાલીમના પાયાનાં તત્વો સમજાવો.
नई तालीम के मूल तत्वों का वर्णन करें।
2. અનુબંધના કેન્દ્રો સમજાવો.
अनुबंध के केन्द्रों का वर्णन करें।
3. ગાંધીજીએ ફિનિક્સ આશ્રમમાં કરેલાં કેળવણીના પ્રયોગો વર્ણવો.
फीनिक्स आश्रम में गांधीजी द्वारा किए गए शैक्षिक प्रयोगों का वर्णन करें।
4. ગુજરાત કુમાર વિનય મંદિરનો પરિચય લખો.
गुजरात कुमार विनय मंदिर का परिचय लिखें।
5. સત્યાગ્રહ આશ્રમમાં ગાંધીજીના કેળવણી પ્રયોગો વર્ણવો.
सत्याग्रह आश्रम में गांधीजी के शैक्षिक प्रयोगों का वर्णन करें।

પ્રશ્ન 4. નીચેના પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યમાં જવાબ લખો.

(05)

निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर एक या दो वाक्यों में लिखें।

1. નઈતાલીમના બે સિદ્ધાંતો લખો.
नई तालिम के दो सिद्धांत लिखिए।
2. ઠક્કર બાપાનું પૂરું નામ લખો.
ठक्कर बापा का पूरा नाम लिखिए।
3. NEP-2020નું પૂરું નામ લખો.
NEP-2020 का पूरा नाम लिखिए।
4. ગ્રામ દક્ષિણામૂર્તિ શાળા કયા સ્થળે આવેલી છે ?
ग्राम दक्षिणामूर्ति स्कूल कहाँ स्थित है?
5. નઈતાલીમને બીજા કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?
नई तालिम को अन्य किस नाम से जाना जाता है?

-----*-----